

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

จุฑารัตน์ เรณูมาน

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3"
ของ จุฑารัตน์ เรณูมาน
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
ผู้วิจัย	จุฑารัตน์ เรณูมาน
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน 306 คน ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน และครูผู้สอน 214 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปรียบเทียบตาราง เครื่องซีมอร์เกนและเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูผู้สอนแต่ละอำเภอในสังกัด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ-อุปกรณ์และด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาวิเคราะห์และ คำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการและประเมินโครงการต่างๆตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดหากงบประมาณไม่เพียงพอใช้วิธีการระดมทรัพยากร จัดทำแผนในการซ่อมบำรุงวัสดุ-อุปกรณ์ และต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกสิ้นปีงบประมาณและจัดทำคำขอ งบประมาณจากหน่วยงานผู้บริหารตรวจสอบความพร้อมของอาคารสถานที่ หากชำรุดให้จัดขอ งบประมาณซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้อัด กิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Title	HUMAN RESOURCE MANAGEMENT OF SCHOOL PHITSANULOK PRIMARR EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3
Author	Jutharat Ranuman
Advisor	Associate Professor Thirasak Uppamaiathichai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	The Administration Educational Resources

ABSTRACT

The purpose of this research is To study the management of educational resources and study the guidelines for managing educational resources of educational institutions. under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3 by means of research. Step 1: Study of educational resource management of schools. under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3. The samples were: administrators and teachers The sample consisted of 306 students under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3, divided into 24 school administrators and 214 teachers. By comparing the Crazy Morgen table and selecting the samples. by random stratification according to the proportion of administrators and teachers in each district The tools used for data collection were questionnaires. Data were analyzed by means and standard deviations. and the second step, a study of educational resource management guidelines of educational institutions Under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3, the groups of informants were: 3 qualified persons by specific selection The tools used for data collection were interview forms. Data were analyzed by content analysis.

The results found that:

1. Educational resource management study results of educational institutes Under the office of Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3,

the overall level was at the highest level. When considering each aspect, it was found that the highest average was the aspect of human resource management. And the aspect with the lowest average was the management of material-equipment resources and the management of building resources.

2. The results of the study of educational resource management guidelines of educational institutions under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3 found that school administrators must study, analyze and calculate the workforce of government teachers and educational personnel in accordance with the rules and procedures prescribed by GTEPC; to prepare education development plans; Action plans and evaluation of various projects according to the specified action plan if the budget project budget is insufficient. Use the method of mobilizing resources. Make a plan for the maintenance of materials - equipment. And there must be a parcel inspection at the end of every fiscal year and prepare a budget request from the management department to verify the readiness of the premises. If it is damaged, arrange for a budget to repair and maintain the school building. The building is secure and can be used to organize various activities effectively.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจน การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สถิรพร เซาว์นชัย อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดร.สนิท ประหา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และนางนงลักษณ์ จินภักดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเฮี้ย ที่ได้กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขและให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่จนทำให้ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารคณะครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ นายกฤษณะ ทองยิ่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดร.อุทัย ไทยภรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำการบุญ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดร.ภัทรพงษ์ สุขเกิด ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งกุลสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ให้ ข้อมูลและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ และให้การ สนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมาคุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

จุฑารัตน์ เรณูมาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	8
กระบวนการบริหาร.....	9
หลักการบริหาร.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา.....	14
บทบาทและความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา.....	15

ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา.....	16
แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา.....	33
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต3.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3	34
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3	38
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	41
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3	44
ตอนที่ 3 แนวทางการการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3	53
บทที่ 5 บทสรุป.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	77
ประวัติผู้วิจัย	93

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์ประเภททรัพยากรทางการศึกษา.....	18
ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	28
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3.....	35
ตาราง 4 แสดงวันและเวลาที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	40
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ ตำแหน่ง อำเภอ	42
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 โดยภาพรวม.....	44
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล.....	45
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านการเงิน/งบประมาณ.....	47
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์.....	49
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่.....	51

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3	62
---	----

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา การกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในมาตรา 54 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ การจัดการศึกษา มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่ง อย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และ การดำเนินการและ ตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2560 , น. 14-15) หากศึกษารายละเอียดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า กลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวปานกลางจนถึงรวยจะมี โอกาสเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษามากกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวยากจนเพราะเด็กกลุ่ม ดังกล่าวถูกจำกัดตามการอุดหนุนของรัฐ และหากไม่มีการอุดหนุนจนถึง 15 ปี เด็กกลุ่มนี้ก็อาจจะ เรียนจบแค่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้เด็กกลุ่มนี้ขาดโอกาสทางอาชีพ และ การศึกษาต่อมากขึ้น

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบ บริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้ 6.1 โครงสร้างบทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามี ความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ 6.2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา 6.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ 6.4 มีกฎหมาย และ รูปแบบการ บริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และ ความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ 6.5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และ ส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตาม ศักยภาพ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 , น. ๑๖) โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา

คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา และมี แผนงาน และ โครงการสำคัญ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการพัฒนาระบบจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา และโครงการทดลองนำร่องระบบการจัดสรรเงินผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน เป็นต้น (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 , น. ๗)

ผลการพัฒนาการศึกษาไทยซึ่งบริบทการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ปรากฏว่าเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษามีแนวโน้มลดลงตามอัตราการเกิดของเด็กไทย ส่งผลให้ขนาดของสถานศึกษามีแนวโน้มขนาดเล็กลง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คน) มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี อีกทั้งผลการประเมินภายนอกสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นผลพวงมาจากประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากร และ การเงินเพื่อการศึกษาของรัฐบาลใช้จ่ายในบางกิจกรรมที่ไม่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียน แผนการศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรที่อยู่ในระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ น. 3-4)

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ต้องอาศัยหลักการที่ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ และปฏิบัติที่อยู่ภายใต้มาตรการการบริหารภาครัฐ ภายใต้การควบคุม ดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้มีข้อจำกัด ด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการใช้อย่างประหยัด คุ่มค่ามากที่สุดโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรครูไม่ครบชั้นสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่สำเร็จมาทำให้มีข้อด้อยในการจัดการเรียนการสอน เป็นสาเหตุที่เชื่อมโยงไปสู่ทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครู และคุณภาพของผู้เรียนซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมักถูกตั้งคำถามเรื่องคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร (คมพล สุวรรณภูมิ, 2556) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการศึกษาชั้นพื้นฐาน กำกับ ติดตาม ควบคุมดูแลสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเขตพื้นที่บริการรวม 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย อำเภอวัดโบสถ์ และอำเภอพรหมพิราม มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น 161 แห่ง เป็นสถานศึกษามีจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 1,507 คน และมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 20,056 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3, 2564 น.5) จากผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ เป็นร้อยละ 3.24 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 3.14 (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3, 2564 น.8-9) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องจากความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาบางประการเช่น สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ครูผู้สอนตรงตามวิชาเอกที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความจำเป็น และมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ บุคคลงบประมาณ วัสดุ-อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ได้แนวทางบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่สามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติได้ตามบริบทของสถานศึกษาและสามารถนำมากำหนดนโยบายของสถานศึกษาได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คนและครูผู้สอน 1,305 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน และครูผู้สอน 282 คน รวมจำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในขั้นตอนที่ 1 โดยเลือกจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด 3 ลำดับ ใช้เป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

โดยเลือกข้อที่มีการบริหารต่ำสุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนด คุณสมบัติดังนี้เป็น

1. ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา** หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และ เกิดประสิทธิผลสูงสุด ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรเงิน/ งบประมาณ การบริหาร ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

1.1 **การบริหารทรัพยากรบุคคล** หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาใน การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดและการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ การปฐมนิเทศ ประเมินการปฏิบัติงานและพัฒนาบุคคล

1.2 **การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ** หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในการปฏิบัติการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณของสถานศึกษาในการวางแผน การเสนอของบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณใช้เงินงบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ดำเนินงานตามแผนควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อความโปร่งใส และตรวจสอบได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจของสถานศึกษา

1.3 การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดโครงการ การวางแผนการจัดหา และดำเนินการจัดหาพัสดุ การลงทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ การแจกจ่ายให้หน่วยงานต้องการใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่าย

1.4 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและการวางแผนการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการการจัดสรรและใช้อาคารสถานที่ การดูแลรักษาและบำรุง รวมทั้งการประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนาพร้อมที่จะใช้งานเสมอ

2. แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง วิธีปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรทางการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ปีการศึกษา 2565

4. ครู หมายถึง ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ปีการศึกษา 2565

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยอาศัยหลักการ ทฤษฎีแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียด ที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 กระบวนการบริหาร
 - 1.3 หลักการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.2 บทบาทและความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.3 ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.4 การบริหารทรัพยากรบุคคล
 - 2.5 การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ
 - 2.6 การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์
 - 2.7 การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
 - 3.2 หลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัยและสุชาติบางวิเศษ (2563,น.29) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่มผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น

วิกิพีเดีย สารานุกรม (2562) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การแบ่งงานกันทำอย่างทั่วถึง การกระจายงานโดยอาศัยหลักการวางแผน การจัดระบบ การรับบุคคลเข้างาน การอำนวยการ การควบคุม ประสานงาน

สุนทร โคตรบรรเทา (2552,น.28 อ้างอิงใน ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัยและสุชาติบางวิเศษ) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

จันทรานี สงวนนามนาม (2551,น.9-11) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การบริหารใช้คำ 2 คำได้แก่การบริหารและการจัดการแต่ความหมายที่แท้จริงคำว่า การบริหาร จะเน้นเรื่องการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นงนุช วงษ์สุวรรณ (2550,น. 2) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่บุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่งหรือหลายบุคคลเพื่อให้งานสำเร็จ

ธีระ รุญเจริญ(2550,น.12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการของสังคมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาร่วมกันเพื่อกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2547,น.17) กล่าวว่าการบริหารหมายถึง การที่กลุ่มของบุคลากรร่วมกันดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

สมพงศ์ เกษมสิน (2521,น.6 อ้างอิงใน พรรณราย ทรัพย์ะประภา) กล่าวว่าการบริหารคือ การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำทรัพยากรการบริหาร มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร

ฟลิปโปและคณะ (Flippo and Others 1986 ,78 อ้างอิงใน สมาน อัครวภูมิ) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการในการทำให้งานสำเร็จโดยให้บุคคลเกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆเป็นผู้ปฏิบัติ

ฟาโยล์(Fayol 1972 น,78 อ้างอิงใน สมาน อัครภูมิ) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง สามสิ่งต่อไปนี้มีอิสระจากกันแต่สัมพันธ์กันคือ การให้อำนาจและการใช้อำนาจ การกำหนดหน้าที่การงาน และการจ้างคนเข้าทำงานและการบริหารงานบุคคล

สรุปได้ว่า การบริหารหมายถึง กระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่ร่วมกันทำงานโดยมีกระบวนการทำงาน การวางแผน การดำเนินกิจกรรมโดยได้รับความร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

กระบวนการบริหาร

เกตุมณี แสงบุญเรือง (2557,น.16) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการในการบริหารองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรทางราชการนั้น พอสรุปได้ดังนี้

- 1.การวางแผน กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และมอบหมายงาน
3. การควบคุมงานและควบคุมมาตรฐาน
4. การประสานงานและดำเนินงาน
5. การประเมินผลการดำเนินงาน
6. การรายงานผลการดำเนินงาน
7. การวางแผนปรับปรุงและพัฒนางาน

สมพงษ์ เกษมสิน (2548 ,น.8) กล่าวว่ากระบวนการบริหาร หรือ การประกอบกิจการในทางบริหารจัดเป็นหน้าที่ของนักบริหารให้ความเห็นระดับขั้นที่สำคัญของกระบวนการบริหารไว้ต่างกัน บางท่านเห็นว่าน่าจะประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) และ การควบคุมงาน (Controlling)

ลูเธอร์ กูลิค (1937,น.33 อ้างอิงใน พรณราย ทรัพย์ประภา) กล่าวว่า กระบวนการบริหารประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ได้ดังนี้

- 1.Planning(การวางแผนงาน) หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า
- 2.Organizing(การจัดหน่วยงาน) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน และการจัดสายงาน
- 3.Staffing (การจัดตัวบุคคล) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่การจัดอัตรากำลัง การสรรหา และ พัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ

สวัสดิการ และ การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน "คน" เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้ งานสำเร็จหรือล้มเหลว

4. Directing (การอำนวยการ)หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

5. Coordinating (การประสานงาน) หมายถึง การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดมีการร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

6. Reporting (การรายงาน) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับ ต่างๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความ คืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

7. Budgeting (การบริหารงบประมาณ)หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงิน และการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

ฟาโยล์ (Fayol,1984,น.10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารประกอบไปด้วยขั้นตอน สำคัญ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การศึกษาข้อมูลในปัจจุบันและคาดการณ์ในอนาคตแล้ว วางเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้

2. การจัดหน่วย (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างของหน่วยงานหรือองค์การออกเป็น หน่วยงานย่อย ๆ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยการจัดสรรคนเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ

3. การสั่งการบังคับบัญชา (Commanding) คือการสั่งให้คนทำงานตามที่มอบหมายงานให้ บังคับบัญชาพนักงานให้ทำงานตามภารกิจของหน่วยงาน

4. การประสานงาน (Coordinating) คือการจัดระเบียบการทำงานไม่ให้ก้าวก่ายกันติดต่อ ประสานงานให้หน่วยงานย่อยต่างๆ ขององค์การ และประสานงานคนให้ทำงานโดยราบรื่น

5. การควบคุม (Controlling) คือ การควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมายตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือควบคุมให้ทำงานตาม ระเบียบข้อบังคับที่วางไว้

เกรก์ (Gregg, 1957 ,น.214 - 316) ได้นำรายงานของกระบวนการตามความเห็นของ นักบริหารทั้งหลายที่ได้แยกไว้ถึง 35 รายการ แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลกระบวนการบริหาร ใหม่ โดยแบ่งกระบวนการบริหาร ได้ 7 ประการ คือ

1. การตัดสินใจสั่งการ
2. การวางแผน
3. การจัดองค์การ
4. การติดต่อสื่อสาร
5. การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้บุคลากรทำงาน
6. การประสานงาน
7. การประเมินผล

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการบริหารนั้นต้องใช้การร่วมมือของทุกส่วน ทุกขั้นตอนเพื่อให้องค์กรขับเคลื่อน เริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การจัดวางรูปแบบ โครงสร้างองค์กร หน้าที่รับผิดชอบ ประสานงาน และบังคับบัญชา และควบคุมให้ทำงานตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้

หลักการบริหาร

วิจิตร ศรีสอาน (2549, น. 23) ได้เสนอหลักของงานการบริหารเป็น 2 แนวคิด คือ

1. แนวคิด 3 มิติ (The tridimensional concep) โดยทั่วไปผู้บริหารมีภารกิจในการบริหาร ประกอบด้วย งาน (Job) คน (Man) และบรรยากาศขององค์การ (Social setting)

1.1 งานผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในงานทั้งหมดขององค์การ เช่นการวางแผน ดำเนินงาน และการประเมินผลงาน งานที่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ งานวินิจฉัยสั่งการงานแก้ปัญหา และงานลงนามในหนังสือที่ออกจากองค์การ นอกจากนั้นเป็นงานอื่น ๆ

1.2 คน ผู้บริหารมีหน้าที่เกี่ยวกับคน คือ งานสรรหาคandidate มาปฏิบัติงานมอบหมายงาน พัฒนาให้บำเหน็จความชอบ และให้พ้นจากงาน ซึ่งนับว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด

1.3 บรรยากาศขององค์การ ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศและสัญลักษณ์ให้แก่องค์การ เพื่อสร้างความมั่นคงและความอบอุ่นให้แก่สมาชิกในองค์การ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, น. 68-69) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงการบริหาร ดังนี้

ประการแรก ต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ต้องเข้าใจถึงเป้าหมายว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม

ประการต่อมา ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหาร การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอนกระบวนการ งานที่ควรทำต้องมีระเบียบ รอบคอบ จึงจะทำให้งานสำเร็จไปด้วยดี

ประการสุดท้าย มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินการกิจการใดควรมีการประเมินผล และติดตามผล เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุง

ฟาโยต์ (Fayol. 1949 : 421 ; อ้างถึงใน วิเชียร วิทยอดม. 2554 : 31) กล่าวว่า หลักการบริหารมี 14 ข้อ ดังนี้

1. หลักแบ่งงานกันทำ (Division of work) หมายถึง การแบ่งงานให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น
2. หลักอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and responsibility) หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงานให้สอดคล้องกับระดับความรับผิดชอบตามตำแหน่งงานนั้น ข้อบังคับ ที่องค์กรกำหนดขึ้น
3. หลักวินัย (Discipline) หมายถึง การยอมรับและเชื่อฟังในกฎเกณฑ์ ระเบียบ
4. หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) หมายถึง อำนาจที่จะควบคุมสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นของผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว หรือผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนต้องรับฟังคำสั่ง จากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้น
5. หลักเอกภาพในการอำนวยการ (Unity of direction) หมายถึง การที่กลุ่มกิจกรรมทำงานงานหนึ่ง ๆ นั้นจะต้องมีแผนงาน วัตถุประสงค์และทิศทางในการทำงานที่ชัดเจนเพียงอย่างเดียว
6. หลักผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นรองผลประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of individual interest to general interest) หมายถึง การให้ความสำคัญของผลประโยชน์ขององค์กรเหนือกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวโดยคำนึงถึงความสำเร็จขององค์กรเป็นสำคัญ
7. หลักผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration of personnel) หมายถึง การให้ผลตอบแทนที่ ยุติธรรมในการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพการจ้างงาน ค่าครองชีพ และ ความพอใจสูงสุดของฝ่าย คนงาน และ ฝ่ายนายจ้างด้วย
8. หลักการรวมอำนาจ (Centralization) หมายถึง การให้มีศูนย์รวมการตัดสินใจ และ ศูนย์การควบคุมอยู่ที่ส่วนกลาง และ มีการกระจายอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมสอดคล้องและพอเหมาะกับองค์กรนั้นๆ

9. หลักสายการบังคับบัญชา (Scalar chain) หมายถึง ลำดับสายของการบังคับบัญชาที่ลดหลั่นกันไปตามลำดับ จากระดับสูงสุดจนถึงระดับต่ำสุดขององค์การ

10. หลักของความมีระเบียบ (Order) หมายถึง การจัดระเบียบวัสดุสิ่งของ และจำนวนบุคคล ให้อยู่ในตำแหน่งที่ได้จัดไว้ได้อย่างเหมาะสมเพื่อควบคุมได้ง่ายขึ้น

11. หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การจัดให้มีความยุติธรรมแก่ทุกคนที่อยู่ใต้การบังคับบัญชา ต้องปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยทั่วถึงทั้งองค์การ ปราศจากการลำเอียง

12. หลักความมั่นคง (Stability of tenure of personnel) หมายถึง หลักประกันบุคคลในองค์การให้สามารถทำงานอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพได้นาน ไม่มีการย้ายงานออกจากงาน

13. หลักความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) หมายถึง การประดิษฐ์ความคิดความสร้างสรรค์ รวมถึงวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์

14. หลักของความสามัคคี (Esprit de corps) หมายถึง การทำงานเป็นกลุ่มและส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยสร้างบรรยากาศในการร่วมมือให้ดีขึ้นในองค์การเพื่อใช้ความรู้ความสามารถของบุคคลอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า หลักการบริหาร เป็นหลักและทฤษฎีของการบริหารประกอบด้วย หลักที่ให้ความสำคัญของผลประโยชน์ขององค์การเหนือกว่า ผลประโยชน์ส่วนตัวโดยคำนึงถึงความสำเร็จขององค์การเป็นสำคัญ ต้องมีเป้าหมายมีเทคนิคขั้นตอนกระบวนการทำงาน ที่มีระเบียบรอบคอบ จัดบุคคลให้เหมาะกับงาน มีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ความหมายของทรัพยากรและทรัพยากรทางการศึกษา

หวน พินธพันธ์ (mobilw e-book 2564,น.1) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา ก็คือ คน(MAN) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials)และการจัดการ(Management) ที่นำมาใช้ในการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2564, น. 1-3) กล่าวว่า ความหมาย คำว่า ทรัพยากรการศึกษาที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์การเงินและรวมถึงการลงทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย

1) ทรัพยากรทางการเงิน ควรให้มีการระดมเงินจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินมาใช้ในการจัดการศึกษา

2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ที่ดิน (เป็นทุนที่ใช้ในการประกอบการ) รวมถึงบุคลากร อาคารสิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่างๆเข้าด้วยกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, น. 2) กล่าวว่า ความหมายทรัพยากรเพื่อการศึกษาว่า หมายถึงทรัพยากรทางการเงิน และ ทรัพยากรที่ไม่ใช่ ที่ดิน แรงงาน ทุน ดังนั้น ทรัพยากรการศึกษา รวมถึงบุคลากร ที่ดิน อาคารสิ่งก่อสร้าง และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2557,น.6) กล่าวว่า ความหมายของ ทรัพยากรทางการศึกษาไว้ 2 แนวทาง คือ 1. ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้าที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท จะเป็นรูปของเงินงบประมาณ ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์และการลงทุน 2. ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้าและปัจจัยกระบวนการจัดการในการแปรเปลี่ยนปัจจัยนำเข้านั้น ให้บังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, น.382) กล่าวว่า ความหมายของคำว่า ทรัพยากร หมายถึง ทรัพย์สิ่งของทั้งปวง และคำว่า “ทรัพย์” หมายถึง เงินตรา สมบัติ เงิน ของมีค่า

ปรีชา คุมภีร์ (2541,น 5) กล่าวว่า ทรัพยากรเป็นตัวกลางซึ่งอยู่ในรูปของคน วัตถุ เงินหรือสิ่งอื่น ๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์การให้ประสบความสำเร็จ

รับขวัญ ธรรมาภรณ์พิลาส (2551, น.6) กล่าวว่า ทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่จะเป็นตัวกลางที่อาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรือวัตถุอื่น ๆ เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการดำเนินงานขององค์การให้สำเร็จได้ ปัจจัยหรือทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารจัดการหรือใช้ในการผลิต

พชรกฤษฏี พวงนิล (2551, น.7) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษาที่นำมาใช้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จะสามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษาหมายถึง สิ่งต่างๆที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ทรัพยากรที่ไม่ใช้เงิน (Non-financial Resources) และ ทรัพยากรทางการเงิน (Financial ซึ่งได้แก่ (Resources) คน (MAN) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ(Management) ที่นำมาใช้ในประโยชน์ทางการศึกษาการศึกษา

บทบาทและความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา

จันทิมา อชชะสวัสดิ์ (2556, น. 26) กล่าวว่า ทรัพยากรเป็นตัวกระตุ้น ทำให้กิจกรรมขององค์กรหรือหน่วยงาน และมีบทบาทในการดำเนินภารกิจของสถานศึกษาทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

ปรีชา คัมภีรปกรณ (2551,น.6-7) กล่าวว่า ในการดำเนินงานหรือประกอบภารกิจขององค์กรนั้น มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กร ทรัพยากร และคน ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ทรัพยากรเป็นตัวกลางทำให้กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ บทบาทสำคัญของทรัพยากรมี 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

จิรนนท์ ดาประโดน (2551, น.6-7) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษามีบทบาท และ ความสำคัญในการลงทุนการศึกษา ดังนี้

1. ทำให้สถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา
2. เป็นการช่วยส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการดำเนินงานด้านอื่นๆในสถานศึกษา
4. เป็นตัวกลางที่กระตุ้นทำให้กิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้
5. มีบทบาทต่อการดำเนินภารกิจของสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณ และ คุณภาพ

แฮริส (Harris. 1989 :19 อ้างอิงใน กณวรรณ ลาชุมเหล็ก พ.ศ.2564) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะบูรณาการความสามารถของบุคคล และการนำประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า บทบาท และ ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานสำเร็จเป็นตัวกลางที่กระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมขององค์กรและหน่วยงานทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพประสบความสำเร็จ

ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา

หวน พินธุพันธ์ (2564,น.1) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา อ้างถึงแนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ แบ่งทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ทรัพยากรมนุษย์ 2) ทรัพยากรทางกายภาพ ประกอบด้วย ที่ดิน เครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องมือ และ วัสดุ/หรือพลังงาน อาคาร 3) ทรัพยากรการเงิน 4) ข้อมูลสนเทศ เช่น ข้อมูล ความรู้ Software Hardware

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, น. 2) กล่าวว่าได้จำแนกประเภททรัพยากรทางการศึกษาออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน (In-cash)
2. ทรัพยากรที่ไม่เป็นตัวเงิน(In-kind) เช่น บุคลากร สื่อ วัสดุที่นำมาใช้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน

วิญญูภาส สว่างใจ (2558,น.130) สรุปได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) งบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์

นันทิยา จันทะเขต (2556,น.35) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา แบ่งได้ 4 ประเภท คือ 1) ทรัพยากรมนุษย์ 2) ทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 3) ทรัพยากรการเงิน และ 4) ทรัพยากรอาคารสถานที่

ภาวิณี สีสลาชุดิพงศ์ (2554,น. 46) กล่าวว่าประเภทของทรัพยากรทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ทรัพยากรทางบุคคล 2) ทรัพยากรทางกายภาพ 3) ทรัพยากรทางการเงิน 4) การบริหารจัดการ

พิชญ์ ภู่ออด (2553,น.28) กล่าวว่า ทรัพยากรการศึกษาประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน/งบประมาณ ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีและบริหารจัดการ

พัชรกฤษฎ์ พวงนิล (2553,น.9) ได้จำแนกประเภทประเภทของทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาออกเป็น 6 ประเภท คือ

- 1.เงินทุน ได้แก่ เงินทุนการศึกษา เงินพัฒนาสถานศึกษาในลักษณะต่างๆที่สามารถจะนำมาจัดซื้อจัดจ้างทำสิ่งของ หรือจัดสร้างสิ่งก่อสร้างๆ

2. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ชิ้นส่วนต่างๆที่สามารถนำมาประกอบเป็นสิ่งของที่ใช้ได้และสิ่งของที่สามารถใช้ได้ทันที เช่น สื่อการสอนคอมพิวเตอร์

3. ที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ได้แก่ ที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา อาคารเรียน อาคารประกอบอื่นๆและสิ่งก่อสร้างต่างๆ

4. บุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่โรงเรียนได้รับความอนุเคราะห์มาถ่ายทอดความรู้

5. แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานประกอบการ สาธารณสถาน โบราณสถาน สถานที่ราชการและเอกชน

6. แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่หลากหลาย เช่น ภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ ลำธาร น้ำตก ป่าชายเลน เป็นต้น

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2551,น 8-10) กล่าวว่า ประเภททรัพยากรทางการศึกษาที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาก็คือ 1) คนหรือมนุษย์ 2) เงินหรืองบประมาณ 3) วัสดุสิ่งของ 4) การจัดการ

วิจิตร ศรีสอ้าน (2544,น. 8 -9) กล่าวว่า ประเภทของทรัพยากร ทางตามแนวคิดทางการบริหาร หรือว่า “4M's” ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการ

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ ประเภทของทรัพยากรทางการศึกษามาสังเคราะห์
เพื่อใช้เป็นกรอบในงานวิจัยปรากฏดังตาราง

โดยสามารถสังเคราะห์ประเภททรัพยากรทางการศึกษา ได้ดัง ตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์ประเภททรัพยากรทางการศึกษา

องค์ประกอบ	ทวน พินธุพันธ์ (mobilw e-book 2564,น.1) สำนักงาน	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, น. 2)	วิษณุภาส สว่างใจ (2558,น. 130)	นันทยา จันทะเขต (2556,น.35)	ภาวิณี ลีลาชุติพงษ์ (2554, น. 46)	พิศมภ์ ภูรอด (2553,น. 28)	พัชรกฤษฎี พวงนิล (2553,น.9)	ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2551,น 8-10)	วิจิตร ศรีอำน (2544,น 8 -9)	Hofer and schendle (1987) (อ้างถึงพยต์ วุฒิรงค์ 2557,น	รวม
การบริหารทรัพยากรบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
การบริหารอาคารสถานที่			✓	✓		✓	✓			✓	5
การบริหารจัดการ	✓		✓					✓	✓		4
การบริหารทรัพยากรสารสนเทศ	✓		✓				✓				3
การบริหารทรัพยากรองค์การ				✓			✓				2

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ประเภททรัพยากรทางการศึกษา ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากตารางความถี่สูง (ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป) โดยได้ประเภททรัพยากรทางการศึกษาได้แก่ การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ การบริหารอาคารสถานที่โดยมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารทรัพยากรบุคคล

เทอดนรินทร์ อุปลี (2556,น.40) กล่าวว่ากระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน ฝึกฝนองค์กรจนกระทั่งสิ้นสุดการปฏิบัติงาน การวางแผนทรัพยากรบุคคล สรรหาคัดเลือก ตอบแทนผลประโยชน์ วินัย และการดูแลความปลอดภัย

หวน พิณรุฬห์ (2554,น.23) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบุคคลในหน่วยงานทางการศึกษา นับตั้งแต่การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554,น.55) กล่าวถึง ทรัพยากรบุคคลในความหมายดังนี้

1. ภูมิปัญญา (Wisdom) ที่เกิดจากการสร้างสมประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น
2. ปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนให้สามารถถ่ายทอดชี้แนะให้ความเห็นต่อชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ
3. แหล่งวิทยาการให้การศึกษา เช่น สถาบันครอบครัว ชุมชน วัด

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2549,น.235) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคล นับตั้งแต่การวางแผน การวางแผนกำลังคนในองค์กรจนกระทั่งการสิ้นสุดการปฏิบัติงาน

เพ็ญรัตน์ วิเศษปรีชา (2550,น.13) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการในการจัดการเกี่ยวกับบุคคลทางด้านการจัดหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าทำงานในองค์กรและใช้บุคคลนั้นให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร โดยมีการพัฒนาความสามารถทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติด้วยการฝึกอบรม

ณัฐพันธ์ เขจรนนท์ (2549,น.3) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานบุคลากร เกี่ยวข้องกับบุคคลในองค์กร ร่วมกันใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการสรรหา การคัดเลือก และ บรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทัย หิรัญโต (2531,อ้างอิงใน พิสิษฐ์ ภู่ออด 2553,น 61) กล่าวว่า กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลประกอบด้วย

1. กำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับบุคคล
2. วางแผนในการจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
3. การวางโครงการปฏิบัติ
4. กำหนดหน้าที่และคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆจากการจำแนกตำแหน่ง

5. กำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง
6. สรรหาคนมาทำงาน
7. เลือกสรรและการทดสอบ
8. การทดลองมาปฏิบัติงาน
9. การเรียกบรรจุแต่งตั้ง
10. จัดทำทะเบียนประวัติ
11. การย้ายโอน
12. การพัฒนาบุคคล
13. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
14. การพิจารณาความดีความชอบ
15. การเลื่อนตำแหน่ง
16. การรักษาสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน
17. การจัดสวัสดิการหรือประโยชน์
18. การปกครองบังคับบัญชา
19. การรักษาวินัย
20. การให้ออกจากงาน
21. การจัดทำระบบบำเหน็จบำนาญ
22. การศึกษาวินัยเกี่ยวกับบุคคล

สรุปได้ว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดและการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ การปฐมนิเทศ ประเมินการปฏิบัติงานและพัฒนาบุคคล

การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ

พัชนียา หานะพันธ์ (2557,น.45) กล่าวว่า กระบวนการบริหารการเงินเป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานด้วยการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ในงบประมาณสถานศึกษา

หวน พิณรุฬพันธ์ (2554,น.16) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณคือการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามรายการและแผนงาน หรืองานที่ฝ่ายบริหารได้รับอนุมัติงบประมาณมาใช้จ่ายเพื่อป้องกันการรั่วไหลของงบประมาณแผ่นดิน

พรพรรณ อินทรประเสริฐ (2550,น.71) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณในหน่วยงานนั้นเป็นการวางแผนการใช้งบประมาณและสินทรัพย์ โดยบริหารจัดการ วางแผน รวมทั้งระดมทรัพยากร การรายงานผลการใช้งบประมาณ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกิจกรรม แผนงาน โครงการขององค์กร

นงลักษณ์ สุทธิวัฒนาพันธ์ (2535,น.190) การบริหารงบประมาณ คือความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการปฏิบัติงานของส่วนต่างๆให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อยและเป็นไปตามที่อนุมัติ การเปลี่ยนแปลงใดๆในการบริหารการใช้จ่ายตามขอบเขตกฎหมายกำหนดเท่านั้น

U.S. Department of Commerce (2005: online) ให้ความหมายว่า การบริหารงบประมาณ คือกระบวนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ กระบวนการนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบ กฎหมาย และความต้องการด้านการบริหารการใช้งบประมาณ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษา สำหรับหน่วยงานการศึกษาทุกระดับ

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานการบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณของสถานศึกษาในการวางแผน ในการเสนอของบ การใช้จ่ายงบประมาณใช้เงินงบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายดำเนินงานตามแผนควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจของสถานศึกษา

การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

หวน พินธุพันธ์ (2554, น.39) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์คือ กระบวนการที่นำมาใช้กับการดำเนินการตามวงจรพัสดุ เช่น นำกระบวนการบริหาร (การวางแผน การกำหนดระบบงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบการควบคุมงาน มาใช้เพื่อการจัดซื้อจัดหา เพื่อการใช้เพื่อการบำรุงรักษาและเพื่อจำหน่าย

นิพนธ์ อินทร์ทอง (2547) (อ้างถึงใน พัทธินยา หานะพันธ์, 2557, น.45) กล่าวว่า กระบวนการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วยกระบวนการ ดังนี้

1. การวางแผนและการกำหนดโครงการ หมายถึง การวางแผนว่าหน่วยงานมีความต้องการอะไรกับแผนงานโครงการใดเพื่อการพัฒนา สำหรับโครงการในด้านพัสดุจะเน้นระยะสั้น คือ 1 ปี เท่านั้น เพื่อสะดวกกับการปฏิบัติที่สอดคล้องกับงบประมาณ

2. การกำหนดความต้องการ คือ กำหนดตามที่หน่วยงานต้องการใช้พัสดุอะไร เท่าใด เมื่อไร เพื่อปฏิบัติตามแผนในโครงการความรับผิดชอบเพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้ตามโครงการที่วางไว้

3. การขอตั้งงบประมาณ เป็นขั้นตอนที่ต้องพิจารณาจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามแผน และโครงการแต่ละรายการว่าต้องการจำนวนเท่าใด ในวงเงินงบประมาณเท่าใด โดยอยู่ในหลักการของเหตุผลและความจำเป็น

4. การวางแผนการจัดหา เป็นการกำหนดขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อให้ได้พัสดุตามต้องการใช้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและเบิกจ่ายเงินได้เร็ว

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2541, น. 1-3) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ คือ การเสาะแสวงหา การคิดค้น การออกแบบ การควบคุมการใช้งาน การบำรุงรักษาและเปลี่ยนชิ้นส่วนประกอบ และการซ่อมแซมสิ่งที่บกพร่อง ชำรุดเสียหาย เพื่อจัดหาทดแทนภายในกำหนดเวลาที่สมควร และมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จและได้รับผลประโยชน์ที่สุด

วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ (2541, น.2) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เป็นการนำเอาวิทยาการหรือศิลปะในการบริหารมาใช้ในการจัดพัสดุต่างๆ ที่มีอยู่ในคลังและใช้อยู่ในกิจการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และ ลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดจากการจัดหา เก็บรักษา และการขนย้ายพัสดุ

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดโครงการ การวางแผนการจัดหา และดำเนินการจัดหาวัสดุ การลงทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ การแจกจ่ายให้หน่วยงานต้องการใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่าย

การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

หวน พินรุพันธ์ (2554, น.46) กล่าวไว้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ ประกอบด้วย

4 งาน

1. งานการจัดสถานที่ การก่อสร้างและควบคุมการก่อสร้าง
2. งานการใช้อาคารสถานที่ การให้หน่วยงานใช้อาคารสถานที่
3. งานการบำรุงรักษา การทำความสะอาด การซ่อมแซม ความปลอดภัย
4. งานควบคุมดูแล อาคารสถานที่นักเรียนใช้งานมากน้อยเพียงใด

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2547, น. 7) กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารอาคารสถานที่ จะคล้ายกับงานพัสดุ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เป็นการวางแผนกำหนดสถานที่ตั้งของอาคาร กำหนดความต้องการให้สอดคล้องกับหน่วยงาน
2. การกำหนดความต้องการอาคาร ได้แก่ การกำหนดจำนวน ประเภท รูปแบบพื้นที่อาคาร ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน
3. การก่อสร้างอาคาร เป็นขั้นตอนที่ผู้รับผิดชอบจะต้องดูแลควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้
4. การวางแผนการใช้อาคาร ต้องกำหนดให้เกิดความคุ้มค่า ซึ่งเกี่ยวกับการจัดตารางการใช้ การประเมินการใช้อาคารสถานที่ในรูปแบบต่าง ๆ
5. การใช้ การบำรุงรักษา การซ่อมแซม เป็นการดำเนินการใช้อาคารที่ให้ตรงตามแผน และ วัตถุประสงค์ ตามวาระ
6. การรื้อถอน ในกรณีชำรุด เพราะการสร้าง ใช้งานมาเป็นเวลานาน ผู้บริหารต้องดำเนินการรื้อถอนอย่างถูกต้องตามระเบียบราชการ

นรา สมประสงค์ และเสรี ลาซโรจน์ (2546, น. 66) กล่าวถึง หลักการบริหาร สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. หลักการป้องกันไม่ให้อสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่เป็นคุณต่อสถานศึกษาถูกทำลายสถานศึกษาเป็นจำนวนมากมีสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่ดีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นสภาพอากาศ ภูมิทัศน์ดิน น้ำ ต้นไม้ และพืช

2. หลักการจัดความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาให้หมดไป เนื่องจากสถานศึกษาเป็นที่อาศัยของคนเป็นจำนวนมาก ทรัพยากรและอาคารสถานที่จะถูกใช้อยู่ตลอดเวลา หากไม่มีการบริหารจัดการที่ดี จะเกิดภาวะเสื่อมโทรมในหลาย ๆ ด้านสะสมมากขึ้นเรื่อย ๆ

3. หลักการสร้างหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้มีหรือมีคุณภาพที่เหมาะสม ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย มีการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ ดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบประเมินผลและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. หลักการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ได้มาตรฐานแล้วให้คงอยู่ ทั้งนี้เป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่พึงประสงค์เมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมคงอยู่ตลอดไป จะเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วหากไม่มีระบบการดูแลรักษาที่ถูกต้องผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆสร้างแนวคิดและวิธีการที่เหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.9) กล่าวถึงการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเป้าหมาย 4 ด้าน

1. อาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอแก่นักเรียนห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล สถานที่รับประทานอาหารกลางวัน ห้องส้วมเพียงพอต่อครู นักเรียน

2. สถานที่ในโรงเรียน ที่นั่งบริเวณพักผ่อน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬาเพียงพอ จัดทำป้ายชื่อสถานศึกษาเหมาะสมสวยงาม ถนนภายในปราศจากฝุ่นละออง จัดระบบกระจายเสียงระบบสื่อสารที่เหมาะสมมีที่ต้อนรับผู้ปกครอง และบริเวณจอดยานพาหนะเหมาะสม

3. สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความร่มรื่นสวยงาม ปราศจากมลภาวะ มีความปลอดภัยไม้ดอกไม้ประดับ ตกแต่งบริเวณน่าอยู่ น่าเรียน สะอาดเรียบร้อย มีการกำจัดขยะ มีป้ายชื่ออาคารสถานที่ที่มีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกต้อง

4. น้ำดื่ม น้ำใช้ มีคุณภาพดี ปริมาณพอใช้ตลอดปี จัดน้ำดื่มสะอาดให้นักเรียนดื่มอย่างน้อย 1 ลิตรต่อวันมีน้ำใช้เพียงพอเพื่อการเกษตรภายในโรงเรียน

กิติมา ปรีดีลิลก (2532:น.197 : อ้างถึงใน ลาวัลย์ วงศ์แก้ว , 2556: น.17) ได้สรุปไว้ว่า การจัดการอาคารสถานเป็นการรู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษาการ ให้บริการแก่ชุมชนและการรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงอยู่สภาพดี สนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียน การสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ของหน่วยงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผนการวิเคราะห์ และ กำหนดความต้องการ การจัดสรร และ ใช้อาคารสถานที่

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ความหมายของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

พัชนียา หานะพันธ์(2557, น.21) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ระบบที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ และ คล่องตัวในการบริหารทั้งการเงิน สินทรัพย์ และ บุคลากร โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนการหารายได้ แผนการใช้จ่ายเงิน ควบคุมดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด เป็นปัจจุบันและครอบคลุมการดำเนินงานที่เกี่ยวกับทรัพยากรทุกด้าน มีเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบได้ เพื่อความโปร่งใส และ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

เทอดนรินทร์ อุปสี (2556, น.6) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการทำงานอย่างเป็นระบบด้วยเทคนิควิธี การปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างโดยใช้ ทรัพยากรทางการศึกษา คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์

พิสิษฐ์ ภูรอด (2553, น.41) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ระบบที่ ส่งเสริม และ สนับสนุนให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ และ คล่องตัวในการบริหาร ทั้งการบริหาร การเงิน สินทรัพย์ และ บุคลากร โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนการหารายได้ และ แผนการใช้จ่ายเงิน มีการควบคุมดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มีเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบได้ สะดวกตลอดเวลา เพื่อความโปร่งใส

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรที่มี อยู่ให้มีประสิทธิภาพ และ เกิดประสิทธิผลสูงสุด ประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากร งบประมาณ ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอาคารสถานที่

หลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

หวน พินรุพันธ์ (2554,น.5) กล่าวว่า หลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบอุปถัมภ์ หรือเรียกว่า ระบบซุบเลียงระบบเล่นพวก สืบสายโลหิต ระบบแลกเปลี่ยน ระบบอชอบพอเป็นพิเศษเช่นรับบุคคลประเภทเดียวกันเข้าทำงานให้ความดีความชอบกับพวกเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ

2. ระบบคุณธรรม คือ ระบบคุณวุฒิ ระบบคุณความดี ระบบความรู้ความสามารถ ซึ่งมีหลัก 4 ประการดังนี้

1. หลักความเสมอภาค คือ เช่นให้โอกาสบุคคลเข้าทำงานเสมอภาคกันความเสมอภาคในค่าตอบแทน

2. หลักความสามารถ อาทิ พิจารณาความดีความชอบดูที่ความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นสำคัญ

3. หลักความมั่นคงในการทำงาน อาทิ จะได้รับความคุ้มครองในการทำอาชีพโดยไม่ถูกกลั่นแกล้งเท่าเทียมกัน

4. หลักความเป็นกลางทางการเมือง อาทิ ไม่เปิดโอกาสให้ใช้อิทธิพลทางการเมืองเข้าแทรกแซงในการรับบุคคลเข้าทำงานหรือการพิจารณาความดีความชอบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (เว็บไซต์) หลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ต้องมุ่งตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน และเน้นการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารทรัพยากรจะเป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญที่กระตุ้นให้สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงกำหนดหลักการสำคัญดังนี้

1. หลักความเป็นธรรม (Equity)
2. หลักความเสมอภาค (Equality)
3. หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness)
4. หลักความพอเพียง (Adequacy)
5. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
6. หลักเสรีภาพ (Freedom of Choice)
7. หลักการปฏิบัติได้จริง (Practicality)

สรุปได้ว่า หลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1. หลักความเป็นธรรม 2. หลักความเสมอภาค 3. หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4. หลักความพอเพียง 5. หลักการกระจายอำนาจ 6. หลักเสรีภาพ 7. หลักการปฏิบัติได้

บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

พิษณุโลก เป็นจังหวัดตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย มีประชากรในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 860000 5247 คน มีพื้นที่ 10,815.854 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 9 อำเภอ มีเทศบาลนครพิษณุโลกเป็นเขตเมืองศูนย์กลางของจังหวัดและเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับแขวงไชยบุรี ประเทศลาวทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด เป็นจังหวัดเดียวของภาคกลางที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาว

ทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเขตเทือกเขาสูงและที่ราบสูง โดยมีเขตภูเขาสูงด้านตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอเมืองมะปราง อำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ พื้นที่ตอนกลางมาทางใต้เป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะบริเวณลุ่มแม่น้ำน่านและแม่น้ำยม ซึ่งเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในเขตอำเภอบางระกำ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอพรหมพิราม อำเภอเนินมะปราง และบางส่วนของอำเภอวังทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีโรงเรียนในกำกับดูแล ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวัดโบสถ์ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการและอำเภอพรหมพิราม มีสถานศึกษาทั้งหมด 163 โรงเรียน และมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 1579 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 140 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,367 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2563)

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน		
	ขนาดเล็ก 0-120 คน	ขนาดกลาง 121-300	ขนาดใหญ่ 301-1,500
นครไทย	33	21	3
ชาติตระการ	14	12	3
พรหมพิราม	31	19	1
วัดโบสถ์	18	7	1
รวม	96	59	8

วิสัยทัศน์

มีนวัตกรรมการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในวิถีใหม่ (NEW NORMAL) นักเรียนมีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม และใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และวิจัยเป็นฐาน
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการจัดศึกษา มีคุณภาพ สร้างโอกาส สร้างความปลอดภัย
3. เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้รองรับการเปลี่ยนแปลง
4. เร่งการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับวิถีใหม่ (NEW NORMAL)
5. เสริมสร้างการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

เป้าประสงค์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และปลอดภัยทุกด้าน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพการจัดการเรียนรู้ รองรับการเปลี่ยนแปลง
4. นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมตามวิถีใหม่ (NEW NORMAL)
5. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภานุพงศ์ หล้าเหล็ก (2565) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลวิจัยพบว่า 1. ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคคล 2. ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ที่สำคัญคือ ควรจัดสรรบุคลากรให้ตรงตามความต้องการและความขาดแคลน ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากรควบคู่ไปกับการยึดหลักคุณธรรม ยุติธรรม ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานตามความเหมาะสมและการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหาร ควรจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ สื่อและนวัตกรรมทางการบริหารและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วม ควรจัดสรรงบประมาณด้านอาคารสถานที่ตรงตามความต้องการของโรงเรียน และ ควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

รัฐพงษ์ มั่นต่อและหยกแก้ว กมลวรรณ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุควิถีชีวิตใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 และหาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กในยุควิถีชีวิตใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จาก จำนวน 99 โรงเรียนรวม 505 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน ครูผู้สอน จำนวน 414 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบไป ด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 77 คน รวมทั้งหมด จำนวน 88 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และระดับปัญหาอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 แนว ทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน คือ 1.การบริหารทรัพยากรด้านบุคคล ควรมีการดำเนินการปฏิบัติงานในยุควิถีชีวิตใหม่ตามปฏิทินที่กำหนด 2.การบริหารทรัพยากรด้าน งบประมาณ ควรมีการจัดทำแผนงบประมาณที่ใช้ในช่วงยุควิถีชีวิตใหม่ของสถานศึกษา 3.การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรมีการรายงานผลการสำรวจด้านวัสดุอุปกรณ์ให้เขตพื้นที่ การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบ 4. การบริหารทรัพยากร ด้านอาคารสถานที่ ควรมีจุดเว้นระยะห่างกัน 1 เมตรที่โรงอาหาร

พรทิพย์ หล้าเฉลิมพร (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัด พระนครศรีอยุธยาการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษา ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

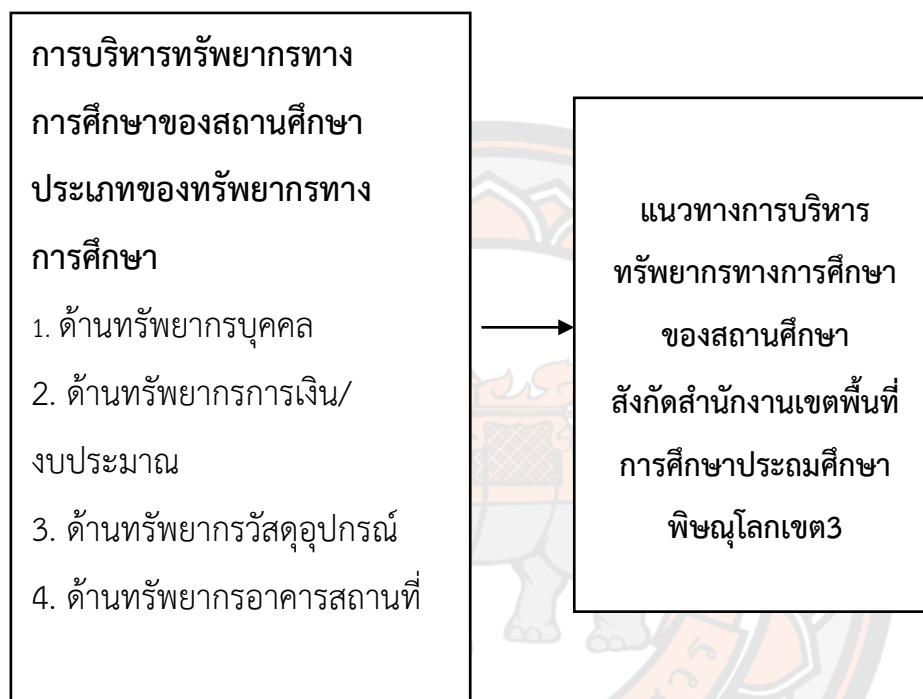
ตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานของครู และ 4) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงานของครูกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูจำนวน 136 คน โดยการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับด้านสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีค่าความเชื่อมั่น 0.77 และปัญหา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีค่าความเชื่อมั่น 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ส่วนด้านที่มีการ ปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ 2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมี ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีปัญหาสูง คือ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์รองลงมา คือ ด้านการ บริหารอาคารสถานที่และด้านการบริหารงบประมาณ ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำ สุด คือ ด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคล 3) สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของ ครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ .05 ในด้านงบประมาณ ส่วนที่ไม่แตกต่างกันได้แก่ ด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารอาคารสถานที่และด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ และ 4) ปัญหาการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลใน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการท างานของครูทั้งภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน

นายสังวาล วุฒิสเลลา (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 และเพื่อ เปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 56 ข้อ มีค่า 10C เท่ากับ .60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 24-87 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวม มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณรองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามสถานภาพตำแหน่ง ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านโดยผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน 3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามขนาดโรงเรียนทั้งโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารทรัพยากรมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง และขนาดกลางกับขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีการบริหารทรัพยากรมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนขนาดกลางกับขนาดเล็กไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย
ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คนและครูผู้สอน 1,305 คนจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน และครูผู้สอน 282 คน รวมจำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูแต่ละอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ดังแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในตาราง 2

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผอ.	ครู	ผอ.	ครู
นครไทย	42	464	9	100
ชาติตระการ	21	268	5	58
พรหมพิราม	33	368	7	79
วัดโบสถ์	17	205	4	44
รวม	113	1305	25	281
รวม	1,418		306	

ที่มา : ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็น แบบสอบถามการศึกษาการบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 3 จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา
ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ ดังนี้

1. การบริหารทรัพยากรบุคคล จำนวน 10 ข้อ
2. การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ จำนวน 10 ข้อ
3. การบริหารวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 10 ข้อ
4. การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ จำนวน 10 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert and Rensis, 1967, PP.90-99) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สติรพร เซาว์นชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

5.2 ดร. สนิท ประหา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

5.3 นางนงลักษณ์ จินภักดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเอี้ยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องมีดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามเนื้อหา/จุดประสงค์

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 (ภาคผนวก ข หน้า 79)

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีค่าเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.97 (ภาคผนวก ค หน้า 83)

8. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและประสานขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้รูปแบบของ google form

3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง 306 ฉบับ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติได้ทั้งหมด 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 น.121) โดยเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 การบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 การบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 การบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 การบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 การบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในแต่ละด้านมาใช้เป็นแนวทาง โดยเลือกข้อรายการที่มีระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาต่ำที่สุดในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสร้างเครื่องมือ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. คุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้
 - 1.1. ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 วุฒิกศษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
 - 1.2. ผู้บริหารสถานการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารงานโรงเรียน มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป วุฒิกศษาระดับปริญญาเอก ด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน
2. รายนามผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว
 - 2.1 นายกฤษณะ ทองยิ่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
 - 2.2 ดร. อุทัย ไทยกรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ
 - 2.3 ดร.ภัทรพงษ์ สุขเกิด ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งกล้าสามัคคี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยนำองค์ประกอบ 4 ด้าน มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 4 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	จำนวน 1 ข้อ
2. ด้านการบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ	จำนวน 1 ข้อ
3. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ/อุปกรณ์	จำนวน 1 ข้อ
4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	จำนวน 1 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด
2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาขั้นตอนที่ 1
3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์ให้ครบตามจำนวนผู้ให้ข้อมูล และส่งคำถามไปให้ผู้ให้ข้อมูลก่อนวันสัมภาษณ์
3. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์โดยมีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงวันและเวลาที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	ชื่อ-นามสกุลผู้ทรงคุณวุฒิ	วันเดือนปีที่สัมภาษณ์	เวลาสัมภาษณ์
1	นายกฤษณะ ทองยิ่ง	27 ธันวาคม 2565	10.00-11.00 น.
2	ดร.อุทัย ไทยกรรณ์	27 ธันวาคม 2565	14.00-15.00 น.
3	ดร. ภัทรพงษ์ สุขเกิด	28 ธันวาคม 2565	10.00-11.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ ตำแหน่ง อำเภอ
วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
1.1 ชาย	73	23.86
1.2 หญิง	233	76.14
รวม	306	100
2.ตำแหน่ง		
2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	25	8.17
2.2 ครู	281	91.83
รวม	306	100
3.อำเภอ		
3.1 อำเภอนครไทย	109	35.62
3.2 อำเภอชาติตระการ	61	19.93
3.3 อำเภอวัดโบสถ์	48	15.70
3.4 อำเภอพรหมพิราม	88	28.75
รวม	306	100
4.วุฒิการศึกษา		
4.1ปริญญาตรี	192	62.75
4.2ปริญญาโท	111	36.27
4.3ปริญญาเอก	3	0.98
รวม	306	100
5.ประสบการณ์ในการทำงาน		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	102	33.33
5.2 5-10 ปี	82	26.80
5.3 10 ปีขึ้นไป	122	39.87
รวม	306	100

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และเพศหญิง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และเป็นครู มีจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 91.8 และจำแนกตามอำเภอ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอำเภอนครไทย มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ผู้ตอบแบบสอบถามอำเภอชาติตระการ มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 ผู้ตอบแบบสอบถามอำเภอวัดโบสถ์ มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ผู้ตอบแบบสอบถามอำเภอพรหมพิรามมีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน
ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลกเขต 3 โดยภาพรวม

ด้านที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง (n=306)		ระดับการ บริหารงาน
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.60	0.40	มากที่สุด
2	ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ	4.53	0.44	มากที่สุด
3	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.52	0.43	มากที่สุด
4	ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่	4.52	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.54	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$)
เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}=4.54$)
รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ($\bar{X}=4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X}=4.52$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

ข้อ ที่	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	กลุ่มตัวอย่าง (n=306)		ระดับการ บริหารงาน
		\bar{x}	S.D	
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผนอัตรากำลังของครู	4.52	0.64	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอข้อมูลอัตรากำลังต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการวางแผนด้านการสรรหาครู	4.59	0.55	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาครูที่สอนตรงตามวิชาเอกหรือมีความถนัดต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.55	0.64	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง	4.58	0.61	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.64	0.60	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินการปฏิบัติงานของครูทุกรอบการประเมิน 6 เดือน	4.65	0.59	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมิน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการมาแก้ไข ปรับปรุง และเพื่อพัฒนาบุคลากรต่อไป	4.57	0.67	มากที่สุด
8	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ภายในการปฏิบัติหน้าที่การสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	4.64	0.53	มากที่สุด
9	ผู้บริหารสถานศึกษารายงานจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน	4.68	0.54	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือแก้ไขเมื่อมีปัญหา	4.83	0.64	มากที่สุด
รวม		4.60	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือแก้ไขเมื่อมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารายงานจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$) และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาครูที่สอนตรงตามวิชาเอกหรือมีความถนัดต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน
 ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 พิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านการเงิน/งบประมาณ

ข้อ ที่	ด้านการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ	กลุ่มตัวอย่าง (n=306)		ระดับการ บริหารงาน
		\bar{x}	S.D	
1	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณโดยจัดทำเป็น โครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษา	4.62	0.56	มากที่สุด
2	สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร สถานศึกษา	4.36	0.72	มาก
3	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษามีการใช้จ่ายเงิน งบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	4.63	0.54	มากที่สุด
4	ผู้บริหารดำเนินงานงบประมาณตามแผนควบคุมงบประมาณ	4.56	0.63	มากที่สุด
5	ผู้บริหารระดมทรัพยากรและการสรรหางบประมาณทางการศึกษา จากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.45	0.68	มาก
6	ผู้บริหารใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	4.53	0.66	มากที่สุด
7	ผู้บริหารประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแผนการใช้จ่าย	4.45	0.66	มาก
8	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามภารกิจของสถานศึกษาที่ได้กำหนดวางแผนไว้	4.54	0.57	มากที่สุด
9	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ	4.58	0.60	มากที่สุด
10	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณโดยจัดทำเป็น โครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษาที่มาจากหลายส่วน	4.55	0.57	มากที่สุด
	รวม	4.53	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษามีการใช้งบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) รองลงมา คือ ผู้บริหารประชุมวางแผน และเสนอของบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์

ข้อ ที่	การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์	กลุ่มตัวอย่าง (N=306)		ระดับการ บริหารงาน
		\bar{x}	S.D	
1	ผู้บริหารวางแผนการใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ตามกำหนดโครงการที่จัดตั้งไว้ในแผนปฏิบัติราชการ	4.54	0.58	มากที่สุด
2	ผู้บริหารดำเนินการสำรวจวางแผนการจัดหาซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ขาดแคลนและจำเป็น ของสถานศึกษา	4.49	0.60	มาก
3	ผู้บริหารดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา	4.48	0.65	มาก
4	ผู้บริหารจัดทำสมุดบันทึกการลงทะเบียนเพื่อควบคุมการใช้พัสดุของสถานศึกษา	4.52	0.61	มากที่สุด
5	ผู้บริหารกำหนดแนวทางเบิกจ่าย วัสดุ อุปกรณ์ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามระเบียบและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	4.54	0.61	มากที่สุด
6	ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติในดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ	4.48	0.59	มาก
7	ผู้บริหารจำหน่าย วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	4.50	0.62	มากที่สุด
8	ผู้บริหารนำผลการประเมินการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงานมาใช้ในการกำหนด วางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่อไป	4.50	0.60	มากที่สุด
9	ผู้บริหารส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุ	4.59	0.54	มากที่สุด
10	มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบ	4.58	0.56	มากที่สุด
	รวม	4.53	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$) รองลงมา คือ มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบ($\bar{X}=4.58$) และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติในดำเนินบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการศึกษาการบริหารงาน
 ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 พิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

ข้อ ที่	การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่	กลุ่มตัวอย่าง (N=306)		ระดับการ บริหารงาน
		\bar{x}	S.D	
1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการใช้ การดูแล รักษา ปรับปรุง อาคารสถานที่ในสถานศึกษา	4.54	0.64	มากที่สุด
2	ผู้บริหารวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการใน การใช้อาคารสถานที่	4.45	0.62	มาก
3	ผู้บริหารจัดสรรการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ	4.56	0.59	มากที่สุด
4	ผู้บริหารดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยใน การใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของ นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	4.54	0.57	มากที่สุด
5	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ประเมินผลสภาพการใช้งานของ อาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.61	มากที่สุด
6	ผู้บริหารให้หน่วยงานภายนอกได้ใช้อาคารสถานที่ตาม โอกาสที่เหมาะสม	4.52	0.61	มากที่สุด
7	ผู้บริหารมีการสำรวจ/ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคาร สถานที่	4.56	0.59	มากที่สุด
8	ผู้บริหารระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุง ซ่อมแซม และ พัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ	4.50	0.60	มาก
9	ผู้บริหารมีการจัดเรียงลำดับ วางผัง การใช้อาคารสถานที่ ของสถานศึกษาตามความจำเป็นเร่งด่วน	4.51	0.59	มากที่สุด
10	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทน ถาวร เหมาะสมกับ การใช้งานและปลอดภัย	4.49	0.67	มาก
รวม		4.52	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดการสรรการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีการสำรวจ/ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการใช้ การดูแล รักษา ปรับปรุง อาคารสถานที่ในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารวางแผน วิเคราะห์ และ กำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$)

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการกำหนดและวางแผนอัตรากำลังของครูอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์และคำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดและสรุปผลการวิเคราะห์อัตรากำลัง

...สถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดย จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนอัตรากำลังประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนนักเรียนชั้นเรียน ห้องเรียน ครูผู้สอน ข้อมูลเกษียณอายุราชการ ข้อมูลด้านวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก ความต้องการของครูแต่ละสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ตามเกณฑ์ ก.ค.ศ.)

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 27 ธันวาคม 2565)

...ศึกษาแนวโน้มการเพิ่มหรือลดจำนวนประชากรวัยเรียนเพื่อวางแผนอัตรากำลังตามเกณฑ์ที่กำหนด วิเคราะห์หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 27 ธันวาคม 2565)

...สถานศึกษาจัดหาอัตรากำลังตามอำนาจของสถานศึกษา เช่น ใช้งบประมาณของสถานศึกษา หรือประสานขอความร่วมมือกับองค์กรอื่น เสนอแผนอัตรากำลังมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติใช้งบประมาณในการจ้างครู

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 28 ธันวาคม 2565)

1.2 จัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

...สถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังระยะ 1 ปี 3 ปี/หรือ 5 ปี โดยมีรายละเอียดแสดงความต้องการทั้งในปริมาณและความต้องการครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 27 ธันวาคม 2565)

...สำนักงานเขตพื้นที่ จัดทำแผนอัตรากำลัง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนในการบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 28 ธันวาคม 2565)

1.3.ปรับปรุงอัตรากำลังเพิ่ม-ลด จำนวนบุคลากรโดยการเกลี่ยอัตรากำลังคน/ตำแหน่งที่ว่างจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

...ผู้อำนวยการสถานศึกษาจะทำเรื่องขอ อัตรากำลังไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออัตรากำลัง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 27 ธันวาคม 2565)

... ก.ค.ศ. มีการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าจ้างใหม่คือการเกลี้ยอัตราค่าจ้างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ไปสู่โรงเรียนขนาดเล็ก โดยบรรจุเข้าไปใหม่เมื่อมีตำแหน่งว่าง เกลี้ยโดยการย้ายซึ่งในการย้ายจะต้องพิจารณาตามวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...สถานศึกษาใดขาดแคลน อัตราค่าจ้างคน สำนักงานเขตพื้นที่ที่จะประชุมผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเกลี้ยอัตรา พนักงานราชการ ครูวิฤต เพื่อจัดสรรให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนอัตราค่าจ้างซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีครูครบชั้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 28 ธันวาคม 2565)

2. ด้านการบริหารทรัพยากรด้านเงิน/งบประมาณ

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างไร และมีแนวทางในการระดมทรัพยากรและการสรรหางบประมาณทางการศึกษาจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นดังนี้

2.1 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้ครอบคลุมความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งผลให้เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ

...ในการบริหารสถานศึกษานั้น การจัดทำแผนปฏิบัติถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเป็นการสื่อสารทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา จากผู้บริหารไปสู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันส่งผลให้สถานศึกษาสามารถบรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2565)

2.2 ทุกสิ้นปีการศึกษาประเมินโครงการต่างๆตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณหาความจำเป็นก็ดำเนินการต่อ โครงการใดไม่จำเป็นก็งดดำเนินการและหากงบโครงการงบประมาณไม่เพียงพอก็จัดสรรเพิ่มในปีต่อไป

...การประเมินโครงการทำให้ทราบว่าโครงการมีความก้าวหน้ามี ปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การประเมินโครงการยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติโครงการได้ตื่นตัวในการปฏิบัติโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...การประเมินโครงการเพื่อการหาข้อมูลต่างๆนำมาใช้ในการวางแผนโครงการปรับปรุงหาข้อมูลที่แสดงถึงผลสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการต่างๆที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของโครงการหากโครงการใดไม่ได้ประสิทธิผลก็ตัดทิ้ง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

2.3. ใช้วิธีการระดมทรัพยากรโดยจัดทำโครงการและขออนุมัติคณะกรรมการ

สถานศึกษาพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้และจากนั้นจึงระดมทรัพยากรตามแนวทางที่กำหนด

...การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป็นการดำเนินงานให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าเงิน อันได้แก่ บุคคล และสิ่งของ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...การบริหารทรัพยากรงบประมาณ หากสถานศึกษาขบประมาณมีไม่เพียงพอให้ใช้วิธีการระดมทรัพยากรโดยจัดทำโครงการ ขออนุมัติคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบช่วยในการระดมทรัพยากรในการบริหารสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

3. ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นดังนี้

3.1. สสำรวจความต้องการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อ โดยจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจะมีการตรวจสอบจำนวนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณตามโครงการและสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

...การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารต้องสำรวจความต้องการของครู ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดซื้อให้เพียงพอต่อความต้องการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...ในแต่ละปีการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสำรวจ ความต้องการใช้ วัสดุ ตาม ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ และสอดคล้องกับ การ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

3.2. จัดทำแผนในการซ่อมบำรุง และต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งาน เสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุด เสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ใน สภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา

...ผู้บริหารจะต้องให้ หัวหน้าพัสดุ วางแผนในการซ่อมบำรุง และตรวจสอบพัสดุ ทุกครั้งเพื่อให้พร้อมสภาพในการใช้งาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน จัดทำบซ่อมแซมบำรุง พักดูให้คงสภาพอยู่คงทน หากวัสดุใดชำรุดเสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมแซมบำรุงให้อยู่ในสภาพ ที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2565)

3.3.แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการตรวจสอบพัสดุ ว่าตรงกับบัญชีวัสดุหรือไม่ และพัสดุกับบัญชีพัสดุจะต้องตรงกัน

...ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ พัสดุ ว่ามีพัสดุใด ขำรุตเสียหาย มีครบตรงตามบัญชีคุมพัสดุ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีที่ได้รับแต่งตั้ง จะต้องดำเนินการตรวจสอบพัสดุโดยเริ่มตั้งแต่วันที่ทำการแรกของเดือนตุลาคมเป็นต้นไป ว่าการรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ พัสดุกงเหลือมีตัวอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่ มีพัสดุใดขำรุต เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไปเพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

4. ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

จากประเด็นการสัมภาษณ์ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นดังนี้

1. สสำรวจความต้องการจำเป็นใช้อาคารสถานที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษา จากความเพียงพอของครูนักเรียนในโรงเรียนและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่ต่างๆ มอบหมายหัวหน้าหัวหน้าอาคารเรียน ตรวจสอบสภาพความพร้อมของอาคารเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

...สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะส่งแบบสำรวจ ความพร้อม จำนวนอาคารสถานที่ให้กับสถานศึกษาเพื่อสอบถามความพร้อมของจำนวนห้องเรียน สภาพความพร้อมใช้งาน ความคงทนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 , 27 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันวางแผนการใช้อาคาร สถานที่ สํารวจความพร้อมของอาคาร ขํานวนที่ใช้ สภาพการใช้งาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอาคารสถานที่ต่างๆ และรายงานให้ผู้บริหารเพื่อตรวจสอบความพร้อมใช้งาน ความเพียงพอต่อนักเรียนต่อห้องเรียน และให้มีความปลอดภัยต่อนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

2. จัดทำคําชองงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้จัดกิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

....สํานักงานเขตพื้นที่จะจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนให้กับครอบคลุมทุกสถานศึกษา ตามความเหมาะสมเพื่อให้อาคารสถานศึกษาที่พร้อมใช้งานได้อย่างมั่นคงปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 , 27 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จัดทำแบบประมาณการของงบประมาณไปยังสํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอชองซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้จัดกิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 , 28 ธันวาคม 2565)

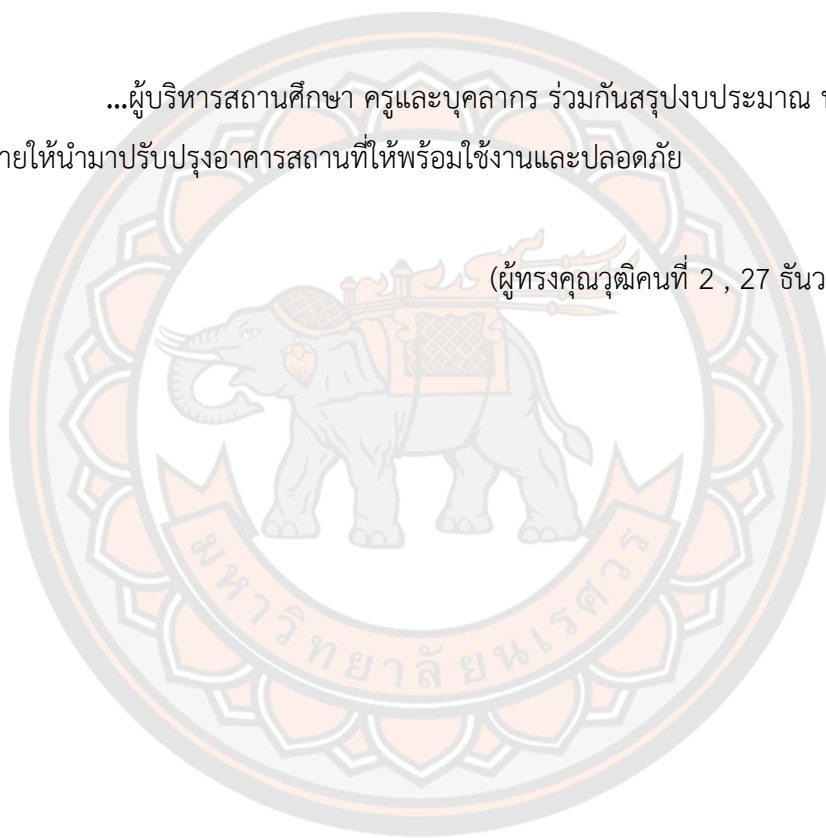
3. ทุกสิ้นปีงบประมาณจะมีการสำรวจการใช้งบประมาณตามกรอบงานโครงการหากมีงบเหลือจ่ายจํานํามาจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียน

...สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะสรุปงบเหลือจ่าย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหากมีงบเหลือจ่ายสำนักงานเขตจะให้สถานศึกษา ทำแบบขอปรับปรุงอาคารสถานที่เพื่อของบในการปรับปรุงอาคารสถานที่

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 , 27 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ร่วมกันสรุปงบประมาณ หากมีงบประมาณเหลือ จ่ายให้นำมาปรับปรุงอาคารสถานที่ให้พร้อมใช้งานและปลอดภัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2565)

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษานโยบายการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ด้าน	การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา	แนวทางการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการกำหนดและวางแผนอัตรากำลังของครูอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาวิเคราะห์และคำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดและสรุปผลการวิเคราะห์อัตรากำลัง 2. จัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3. ปรับปรุงอัตรากำลังเพิ่ม-ลด จำนวนบุคลากรโดยการเกลี่ยอัตรากำลังคน/ตำแหน่งที่ว่างจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด
2	ด้านการบริหารทรัพยากรด้านเงิน/งบประมาณ ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างไร และมีแนวทางในการระดมทรัพยากรและการสรรหางบประมาณทางการศึกษาจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้ครอบคลุมความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งผลให้เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ 2. ทุกสิ้นปีการศึกษาประเมินโครงการต่างๆตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณหาที่มีความจำเป็นก็ดำเนินการต่อ โครงการใดไม่จำเป็นก็งดดำเนินการและหากงบโครงการงบประมาณไม่เพียงพอจัดสรรเพิ่มในปีต่อไป 3. ใช้วิธีการระดมทรัพยากรโดยจัดทำโครงการและขออนุมัติคณะกรรมการสถานศึกษาพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากร ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้และจากนั้นจึงระดมทรัพยากรตามแนวทางที่กำหนด

ด้าน	การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา	แนวทางการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา
3	<p>ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์</p> <p>ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจความต้องการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อ โดยจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจะมีการตรวจสอบจำนวนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณตามโครงการและสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. จัดทำแผนในการซ่อมบำรุง และต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุดเสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา 3. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณ จะต้องมีการตรวจสอบพัสดุ ว่าตรงกับบัญชีวัสดุหรือไม่ และพัสดุกับบัญชีพัสดุจะต้องตรงกัน
4	<p>ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่</p> <p>ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่อย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจความต้องการจำเป็นใช้อาคารสถานที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาจากความเพียงพอของครูนักเรียนในโรงเรียนและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่ต่างๆมอบหมายหัวหน้าหัวหน้าอาคารเรียน ตรวจสอบสภาพความพร้อมของอาคารเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน 2. จัดทำคำของบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้จัดกิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ทุกสิ้นปีงบประมาณจะมีการสำรวจการใช้งบประมาณตามกรอบงานโครงการหากมีงบเหลือจ่ายนำมาจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลกเขต 3 และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลกเขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน และครูผู้สอน 281 คน รวมจำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูแต่ละอำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลกเขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลกเขต 3 ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพิษณุโลกเขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 4 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน/งบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พบว่ามีระดับการบริหารงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือแก้ไขเมื่อมีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารายงานจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาครูที่สอนตรงตามวิชาเอกหรือมีความถนัดต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านการเงิน/งบประมาณ พบว่ามีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษามีการใช้เงินงบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอของงบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า มีระดับการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติในดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมออยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่พบว่า มีระดับการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดสรรการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและผู้บริหารมีการสำรวจ/ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการใช้ การดูแล รักษา ปรับปรุง อาคารสถานที่ในสถานศึกษาและข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีแนวทางในการบริหารงานแต่ละด้านดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลวิเคราะห์และคำนวณอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดและจัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารอัตรากำลังและปรับปรุงอัตรากำลังเพิ่ม-ลดจำนวนบุคลากรโดยการเกลี้ยอัตรากำลังคน/ตำแหน่งที่ว่างจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ไปกำหนดในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.2 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านเงิน/งบประมาณสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมต่อการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งผลให้เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญและประเมินโครงการต่างๆตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณหากมีและสถานใดมีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องใช้วิธีการระดมทรัพยากรโดยจัดทำโครงการและขออนุมัติคณะกรรมการสถานศึกษาพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากร

2.3 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ สรรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อ โดยจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจะมีการตรวจสอบจำนวนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณตามโครงการและสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุด เสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา และต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณ

2.4 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สรรวจความต้องการจำเป็นใช้อาคารสถานที่ แต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่ต่างๆ ให้มีความพร้อมในการใช้งานและปลอดภัย และจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้จัดกิจกรรมต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพหากมีงบเหลือจ่ายนำมาจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีภารกิจงานตามโครงสร้างการบริหารงานสถานศึกษามีความคล้ายคลึงกันแต่ต่างกันแค่เพียงขนาดของสถานศึกษา และบริบทของชุมชนโดยรอบ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรเป็นอย่างมากอันจะเห็นได้จากวิจัยข้างต้นซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุมณี แสงบุญเรือง (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ผลวิจัยพบว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน อินทสร้อย (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม ผลวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรการจัดการและผลวิจัยสอดคล้องกับเทอดนรินทร์ อุปสี(2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่าสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยส่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนและผู้บริหารสถานศึกษา มีการมอบหมายงานตามความสามารถทั้งงานในหน้าที่ ตามความเหมาะสมของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการประเมินผลงาน นิเทศ และ

การปฏิบัติหน้าที่ของครู ตลอดทุกภาค/ทุกภาค ปีการศึกษา และสถานศึกษาได้ออกคำสั่งเป็นหลักฐานให้ครู ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และผู้บริหารสถานศึกษายัง นำผลการประเมิน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการมาแก้ไข ปรับปรุง และเพื่อพัฒนาบุคลากร ต่อไป และผลวิจัยนี้สอดคล้องกับ พิสิษฐ ภูรอด (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต1 ผลวิจัยพบว่ารายด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชฌิยา หานะพันธ์ (2557)ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31และผู้บริหารศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลวิจัยพบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุมณี แสงบุญเรือง (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนมผลวิจัยพบว่ารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารทรัพยากรด้าน อาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำ การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบ ขาดการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ขาดประสิทธิผลตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งดูได้จาก รายงานผลการนิเทศติดตามความพร้อมการเปิดภาคเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์หลักเฉลิมพร (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์ศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุดคือ ด้านการ บริหารวัสดุ อุปกรณ์

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่า

2.1 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล วิเคราะห์และคำนวณ อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดและ จัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารอัตรากำลังและปรับปรุงอัตรากำลัง เพิ่ม-ลด จำนวนบุคลากรโดยการเกลี่ยอัตรากำลังคน/ตำแหน่งที่ว่างจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกิน เกณฑ์ไปกำหนดในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พชฌิยา หานะพันธ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต

31 และผู้บริหารศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าแนวทางการกำหนดและวางแผนอัตรากำลังของครูคือสำรวจความต้องการครูในสาขาที่จำเป็นและขาดแคลนต่อต้นสังกัด และแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการครูตามสาขาที่สถานศึกษาต้องการเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูและปัญหาครูผู้สอนไม่ตรงตามวิชาเอกควรให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งครูโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม

2.2 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านเงิน/งบประมาณจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมต่อการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งผลให้เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญและประเมินโครงการต่างๆตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณหากมีและสถานใดมีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องใช้วิธีการระดมทรัพยากรโดยจัดทำโครงการและขออนุมัติคณะกรรมการสถานศึกษาพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากรสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2542) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับสถานศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นงบประมาณเพื่อการศึกษา (3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน (4) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ หล้าแล้ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่าแนวทางสถานศึกษาควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี วางแผนงบประมาณ และประมาณการงบประมาณที่สถานศึกษาจะได้รับเงินงบประมาณจัดสรรมีการกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามโครงการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล และสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานผลการบริหารด้านงบประมาณให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์สำรวจความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อ โดยจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจะมีการตรวจสอบจำนวนให้เหมาะสม และ สอดคล้องกับปริมาณตามโครงการ และ สนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุด เสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา และ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2542) และ

(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 59 ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ หล้าแล้ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่าแนวทางการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานศึกษาควรจัดทำแผนควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ และวางแผนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากร เพื่อรับผิดชอบสำรวจ วัสดุ ครุภัณฑ์ ทั้งหมดเพื่อทราบสภาพการใช้งาน ตลอดจนจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินที่เป็นวัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน

2.4 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่สำรวจความต้องการจำเป็นใช้อาคารสถานที่ แต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่ต่างๆ ให้มีความพร้อมในการใช้งานและปลอดภัย และจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถใช้อาคารสถานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหากมีงบเหลือจ่ายนำมาจัดทำโครงการปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียน เพื่อให้การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ หล้าแล้ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่าแนวทางสถานศึกษาควรมีการสำรวจปัญหาในการวางแผนการบริหารด้านอาคารสถานที่เพื่อการบริหารสถานศึกษา และประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากรที่จำเป็น และขาดแคลนด้านอาคารสถานที่ รวมถึงมีการระดมเงินทุนงบประมาณสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ และการสาธารณูปโภคจากแหล่งอื่น ๆ อีกทั้งมีการจัดสรรการใช้บริการอาคารสถานที่ และอาคารประกอบให้กับชุมชนหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการดูแลรักษา ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ และอาคารประกอบทำให้สามารถใช้งานได้สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ควรส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูและบุคลากรเข้าร่วมการอบรมเพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และจัดหาครูที่สอนตรงตามเอกหรือมีความถนัดต่อกระบวนการจัดการเรียนเรียนรู้

1.2. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ควรจัดหาทรัพยากรด้านงบประมาณการเงินที่เพียงพอต่อการจัดซื้อ บำรุง รักษา ซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ผู้บริหารควรมีการวางแผนวิเคราะห์ ตรวจสอบความปลอดภัย ในการใช้อาคารสถานที่เพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2.2. ควรมีการประเมินหรือศึกษาความพึงพอใจของครูร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

2.3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิจัยเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่ เพื่อเป็นการบริหารจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

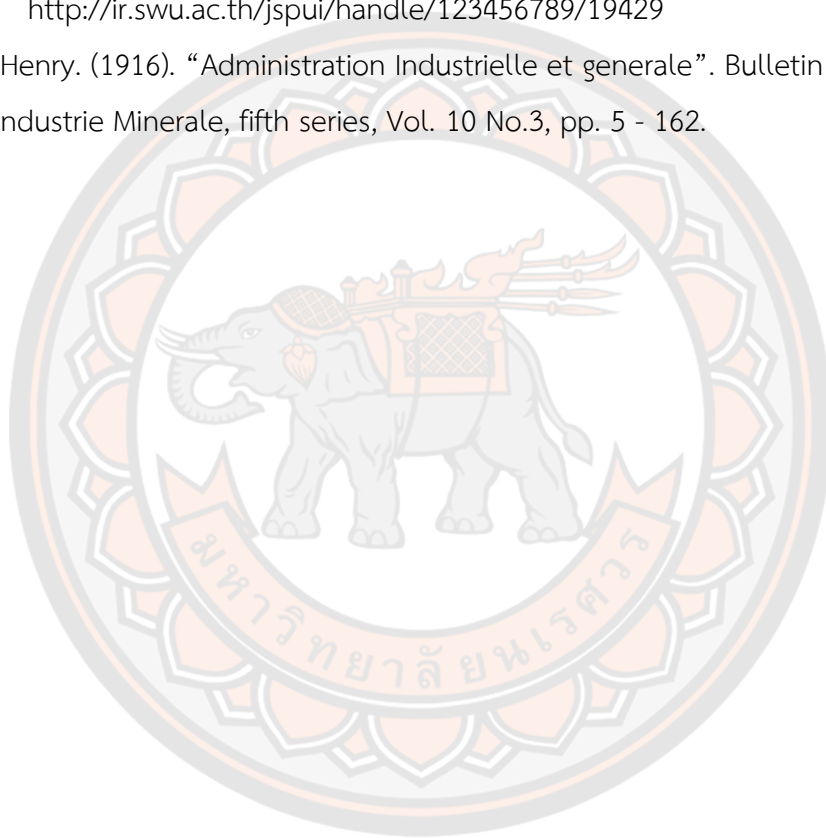
บรรณานุกรม

- เกตมณี แสงบุญเรือง. (2557). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). นครพนม:มหาวิทยาลัยนครพนม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและ พัสดุภัณฑ์.
- จันทร์ธานี สงวนนามนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จันทิมา อัจชะสวัสดิ์. (2558). การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารสุทธิปริทัศน์, 29 (90) : 43 - 57.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช.(2543).รายงานการวิจัยเรื่องระบบการบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2549). การจัดการทรัพยากรมนุษย์.กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2549). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เทอดนรินทร์ อุปลี. (2556). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาเพลส.
- ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปรมัยอิชัยและสุชาติบางวิเศษ. (2563).การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน.พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาลัยนเรศวร.
- ธร สุนทรายุทธ. (2550). การบริหารการเงินและงบประมาณ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นคร ตั้งคะพิภพ. (2549). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).กรุงเทพฯ: มหาลัยศิลปกร.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ.(2550).การบริหารทรัพยากรมนุษย์.(พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- นันทิยา จันทะเขต. (2556). การดำเนินงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษา).สกลนคร: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- เนตรนภา กันธะวงค์. (2552). *ความต้องการและวิธีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนบนพื้นที่สูง อำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7).* กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2549). *การบริหารทรัพยากรการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *การบริหารงานบุคคล.* กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ.(2564). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.
- พัชรกฤษฎี พวงนิล. (2553). *กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.* แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579.
- พรทิพย์หลักเฉลิมพร.(2559).*การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*(วิทยานิพนธ์).พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550) *องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษ .* (วิทยานิพนธ์) : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พิสิษฐ ภู่ออด. (2553). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญา)ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ธนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พัชนียา หานะพันธ์. (2557). *การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก. (2565).*การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.*(วิทยานิพนธ์).ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- มหาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2561).*การบริหารวิชาการและ
ทรัพยากรการศึกษาหน่วยที่ 6-10*.มหาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มหาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.(2561).*การบริหารวิชาการและ
ทรัพยากรการศึกษา.มหาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชหน่วยที่ 11-15* : ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มิ่งขวัญ จันทร์เพ็ญ.(2555).*การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3*.(สารพินธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต).ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย.
- รับขวัญ ธรรมาภรณ์พิลาส.(2561). *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พิมพ์ครั้งที่ 1)*.นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- รัฐพงษ์ มั่นต่อและหยกแก้ว กมลวรรณเดช. (2564).*แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนขนาดเล็กในยุครัฐวิสัยทัศน์ใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรดิตถ์ เขต 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน อัครภูมิ.(2551).*การบริหารการศึกษสมัยใหม่*.
อุบลราชธานี : หจก อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2544). *ทรัพยากรการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิษณุภาส สว่างใจ และพูนสิน ประคามินทร์. (2558). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
ของสถานศึกษา ในเขตอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*.กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สังวาล วุฒิสเสลา. (2548). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์).อุบลราชธานี:มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ.(2547). *แนวทางการพัฒนานครแห่งความรู้*.กรุงเทพฯ
สมพงษ์ เกษมสิน.(2556). *การบริหารบุคคลแผนใหม่*.พิมพ์ครั้งที่ 5 .กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช
: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์.

- แฮร์ริส (Harris. 1989 : 19 อ้างอิงใน กณวรรณธ์ ลาชุมเหล็ก).*สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สุนทร โครตบรรเทา (2552,น.28 อ้างอิงใน ชีรศักดิ์ อุปไมยอริชัยและสุชาติบางวิเศษ).*การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน.พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาลัยนเรศวร*
- หวน พิณธพันธ์. (2553). *การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ. นนทบุรี: พิณธพันธ์การพิมพ์.*
- หวน พิณธพันธ์. (2554). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา.ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2565 จาก.*
<http://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/19429>
- Fayol, Henry. (1916). “Administration Industrielle et generale”. Bulletin de la Societe de l’Industrie Minerale, fifth series, Vol. 10 No.3, pp. 5 - 162.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ
(แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สติรพร เชาวนชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาลัยนเรศวร
2. ดร. สนิท ประหา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลกเขต 3
3. นางนงลักษณ์ จินภักดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเอี้ย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

1. นายฤกษ์ ทอวยิ่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
2. ดร. อุทัย ไทยกรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนจำการบุญ
3. ดร.ภัทรพงษ์ สุขเกิด ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งกุลาสามัคคี

ภาคผนวก ข ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
อิสระ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ข้อ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การบริหารทรัพยากรบุคคล							
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผน อัตรากำลังของครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารเสนอข้อมูลอัตรากำลังต่อสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในการวางแผนด้านการ สรรหาครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาครูที่สอนตรงตาม วิชาเอกหรือมีความถนัดต่อกระบวนการ จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมนิเทศครูที่ได้รับ การบรรจุแต่งตั้ง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอก สถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินการปฏิบัติงาน ของครูทุกรอบการประเมิน 6 เดือน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมิน การ ปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการมา แก้ไข ปรับปรุง และเพื่อพัฒนาบุคลากร ต่อไป	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ภายในการปฏิบัติ หน้าที่การสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	+1	0	+1	2	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษารายงานจำนวน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	3	0.67	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
	และชุมชน						
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูในการปฏิบัติติงานและให้ความช่วยเหลือแก้ไขเมื่อมีปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การบริหารทรัพยากรเงิน/งบประมาณ							
11	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอขอ งบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุก ภาคปีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของ สถานศึกษามีการใช้จ่ายเงินงบประมาณถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารดำเนินงานงบประมาณตามแผน ควบคุมงบประมาณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารระดมทรัพยากรและการสรรหา งบประมาณทางการศึกษาจากชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
16	ผู้บริหารใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่าง ประหยัด คุ่มค่า โปร่งใสและสามารถ ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแผนการใช้จ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามภารกิจของ สถานศึกษาที่ได้กำหนดวางแผนไว้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการ ใช้จ่ายเงินงบประมาณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอขอ งบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุก ภาคปีการศึกษาที่มาจกหลายส่วน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์							
21	ผู้บริหารวางแผนการใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ตามกำหนดโครงการที่จัดตั้งไว้ในแผนปฏิบัติราชการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารดำเนินการสำรวจวางแผนการจัดหาซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ขาดแคลนและจำเป็น ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารจัดทำสมุดบันทึกการลงทะเบียนเพื่อควบคุมการใช้พัสดุของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	ผู้บริหารกำหนดแนวทางเบิกจ่าย วัสดุ อุปกรณ์ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามระเบียบและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
26	ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติในดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารจำหน่าย วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารนำผลการประเมินการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงานมาใช้ในการกำหนดวางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่อไป	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์เกี่ยวกับงานพัสดุ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่							
31	ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการใช้ การดูแลรักษา ปรับปรุง อาคารสถานที่ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	ผู้บริหารวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	ผู้บริหารจัดสรรการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ประเมินผลสภาพการใช้งานของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	ผู้บริหารให้หน่วยงานภายนอกได้ใช้อาคารสถานที่ตามโอกาสที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	ผู้บริหารมีการสำรวจ/ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	ผู้บริหารระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39	ผู้บริหารมีการจัดเรียงลำดับ วางผัง การใช้ อาคารสถานที่ของสถานศึกษาตามความจำเป็นเร่งด่วน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
40	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทน ถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

Reliability

Scal: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Case	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all
variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	40

ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของ นางจุฑารัตน์ เรณูมานนิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรซึ่งมี รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรศักดิ์ อุปไมยธีรชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะทราบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ขอให้ท่านตอบคำถามด้วยความที่เป็นจริง แบบสอบถามทุกฉบับผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ผลผลการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางจุฑารัตน์ เรณูมาน

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

3. อำเภอ

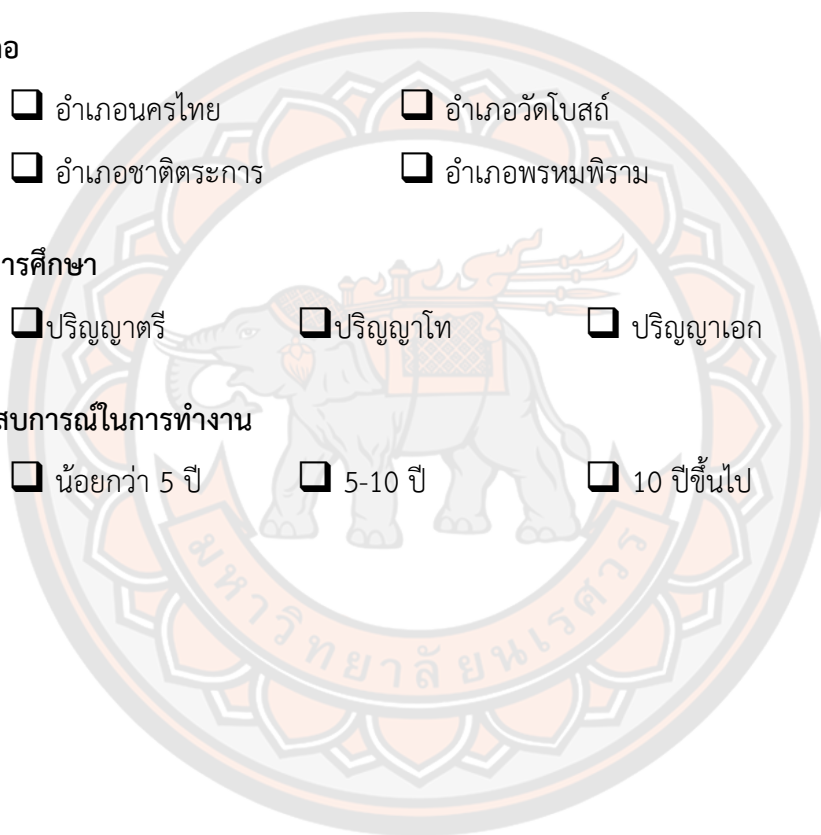
อำเภอนครไทย อำเภอวัดโบสถ์
 อำเภอชาติตระการ อำเภอพรหมพิราม

4. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะทราบเกี่ยวกับการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ประกอบด้วย

1. การบริหารทรัพยากรด้านบุคคล
2. การบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ
3. การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์
4. การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง เพียงข้อเดียว ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

5	คะแนน หมายถึง	มีการบริหารงานในข้อนี้มากที่สุด
4	คะแนน หมายถึง	มีการบริหารงานในข้อนี้มาก
3	คะแนน หมายถึง	มีการบริหารงานในข้อนี้ปานกลาง
2	คะแนน หมายถึง	มีการบริหารงานในข้อนี้น้อย
1	คะแนน หมายถึง	มีการบริหารงานในข้อนี้น้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ระดับการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
การบริหารทรัพยากรด้านบุคคล						
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผนอัตรากำลังของครู					
2	ผู้บริหารเสนอข้อมูลอัตรากำลังต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการวางแผนด้านการสรรหาครู					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาครูที่สอนตรงตามวิชาเอก หรือมีความถนัดต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมนิเทศครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งครูเข้ารับการอบรม จัดการอบรม และกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินการปฏิบัติงานของครู ทุกรอบการประเมิน 6 เดือน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมิน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการมาแก้ไขปรับปรุง และเพื่อพัฒนาบุคลากรต่อไป					
8	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ภายในการปฏิบัติหน้าที่ การสอนของครูอย่างต่อเนื่อง					
9	ผู้บริหารสถานศึกษารายงานจำนวนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูในการปฏิบัติติงานและให้ความช่วยเหลือแก้ไขเมื่อมีปัญหา					
การบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ						
11	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอของบประมาณ โดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษา					
12	สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา					

ข้อที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ระดับการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
13	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษามีการใช้งบประมาณถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย					
14	ผู้บริหารดำเนินงานงบประมาณตามแผนควบคุมงบประมาณ					
15	ผู้บริหารระดมทรัพยากรและการสรรหางบประมาณทางการศึกษาจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
16	ผู้บริหารใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัดคุ้มค่า โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้					
17	ผู้บริหารประเมินผลการบริหารงบประมาณ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแผนการใช้จ่าย					
18	ผู้บริหารดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามภารกิจของสถานศึกษาที่ได้กำหนดวางแผนไว้					
19	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ					
20	ผู้บริหารประชุมวางแผนและเสนอของงบประมาณโดยจัดทำเป็นโครงการต่างๆทุกภาคปีการศึกษาที่มาจากหลายส่วน					
การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์						
21	ผู้บริหารวางแผนการใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ตามกำหนดโครงการที่จัดตั้งไว้ในแผนปฏิบัติราชการ					
22	ผู้บริหารดำเนินการสำรวจวางแผนการจัดหาซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ขาดแคลนและจำเป็น ของสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารดำเนินการจัดหาพัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษา					
24	ผู้บริหารจัดทำสมุดบันทึกการลงทะเบียนเพื่อควบคุมการใช้พัสดุของสถานศึกษา					
25	ผู้บริหารกำหนดแนวทางเบิกจ่าย วัสดุ อุปกรณ์ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามระเบียบและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา					

ข้อที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ระดับการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
26	ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติในตำแหน่งบำรุงรักษา ตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุ วัสดุภัณฑ์ให้คงสภาพการใช้งานเสมอ					
27	ผู้บริหารจำหน่าย วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน					
28	ผู้บริหารนำผลการประเมินการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงานมาใช้ในการกำหนด วางแผนการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่อไป					
29	ผู้บริหารส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพเกี่ยวกับงานพัสดุ					
30	มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษา และการจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบ					
การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่						
31	ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการใช้ การดูแล รักษา ปรับปรุง อาคารสถานที่ในสถานศึกษา					
32	ผู้บริหารวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่					
33	ผู้บริหารจัดสรรการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ					
34	ผู้บริหารดูแลรักษาและบำรุง ตรวจสอบความปลอดภัยในการใช้งานของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา					
35	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ประเมินผลสภาพการใช้งานของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ					
36	ผู้บริหารให้หน่วยงานภายนอกได้ใช้อาคารสถานที่ตามโอกาสที่เหมาะสม					
37	ผู้บริหารมีการสำรวจ/ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนา อาคารสถานที่					
38	ผู้บริหารระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ					

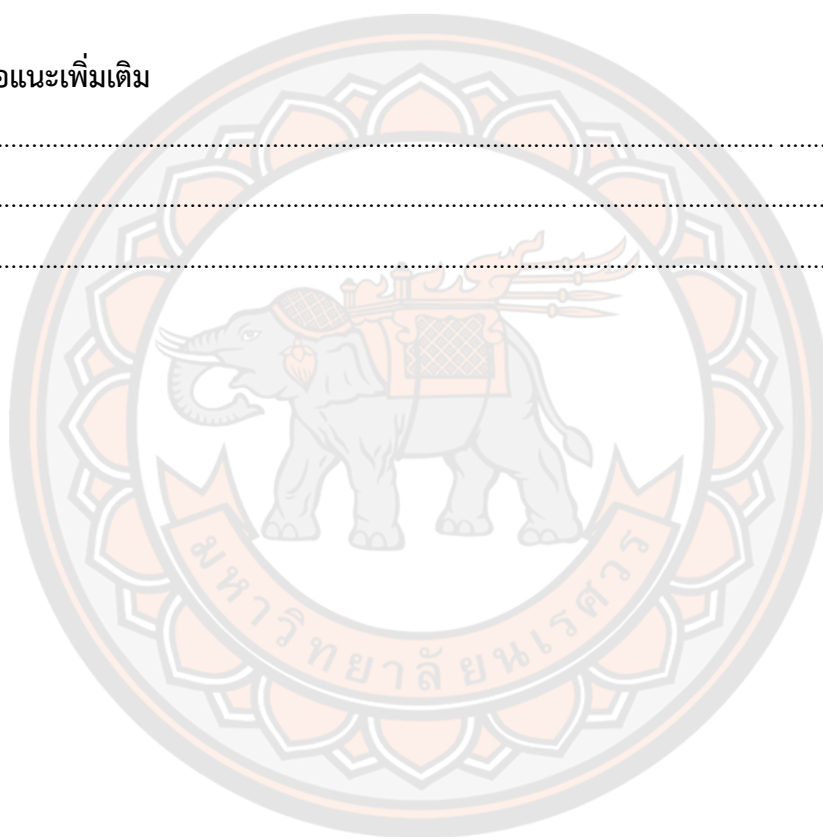
ข้อที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ระดับการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1
การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่						
39	ผู้บริหารมีการจัดเรียงลำดับ วางผัง การใช้อาคาร สถานที่ของสถานศึกษาตามความจำเป็นเร่งด่วน					
40	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาและซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทน ถาวร เหมาะสมกับการใช้งานและปลอดภัย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

2. ด้านการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ

ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างไร และมีแนวทางในการระดมทรัพยากรและการสรรหางบประมาณทางการศึกษาจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร

.....

.....

.....

3. การบริหารทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์

ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ตามความต้องการและความขาดแคลนตามความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การบริหารทรัพยากรด้านอาคารสถานที่

ท่านผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการวางแผน วิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการใช้อาคารสถานที่อย่างไร

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางจุฑารัตน์ เรณูมาน

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร